

ЦАРИГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

ГОДИШНА ЦѢНА.

Предплатима.

За Цариградъ меджидіета бѣли пать; за вонъ и въ Одесса меджидіета бѣли шестъ и половина. — Отъ Одесса за вси-ки-тѣ мѣста въ Россіа плащася въ година-та за пресилка-та на руска-та поща 2 карбовни.

№ 305

РЕДАКЦИОННАЯ ПЕЧАТЬ СЪББОТА.

Подписка-та ся пріема въ Печатница-та ны у Българскій Метохъ. Въ Одесса у Его Блѣгородіа Николая Христофоровича Палаузова. Въ Москва въ Редакціа-та Журнала Москвитянина. Въ Букурещъ у Г-на Христа Георгіева. Въ Ибраила у Г-на Михаила Поповича.

Отъ Редакціа-та.

Родолубиви нѣкои лица, желаюци распространіе-то матеріаго нашего языка, предложиха да издадуть со свое иждивеніе една Грамматика и да напечатать до 10 — 20 хиляди екземпляри и съ една много умѣрена цѣна да я раздадуть вредъ по училища-та. Понскаха обаче тая Грамматика да е, колко-то повече е возможно, кратка, сирѣчь да съдържава не повече отъ 8 до 10 коли. Желать между тѣмъ тая Грамматика да е такаващото да може отъ вси-те учители съ благодареніе да ся пріемне и преподава, и така вси-те кивги, кои-то ще списувать или превождадуть да имагъ за правило тая Грамматика. Вонистину това желаніе благородно и похвално е, защото така само нашый народъ може да придобіе общъ единъ языкъ, и писменность-та да успѣе. Но колко дѣло-то е трудно, всякъ разумѣва. Но, понеже родолубиви-те тья лица обѣщавать ся да дадуть и награда оному, кой-то ще быде толко благополученъ щото да направи грамматика, съ коя-то да удовлетвори вси-те други списатели, призоваваме вси-те наши учени да пишуть за тойзи предметъ всякъ щото мысли, да ны пратягъ изложенія-та си, и мы съ благодареніе ще ги вмѣстяваме едно слѣдъ друго, и тогда като ся упознае коя Грамматика е най-способна за да ся введе въ училища-та, ще ся печати и награда ще ся даде на списатель-атъ. Исто-то предложеніе става и за сочиненіе-то на единъ Словарь. Ето попріаще славно, и дано наши-те учени спѣшатъ да положать трудове, и дано родолубиви-те лица, кои-то предлагать това, намѣрятъ достойнъ отзывъ на желаніе-то си и сполучать народъ-атъ пристойно да ползувать!

— 0 —

ПОДЛИСТНИКЪ.

АДЕЛАНДА

АЛПИСКА-ТА ПАСТЫРКА

Исплетена

отъ

Кръста С. Пишурка

и

Посвятена

на

Ломско-то Читалище.

— 0 —

1856.

— 0 —

У Савойско въ гориты зелены,
при дълбокиты долины тѣхны,
кат' отивашъ изъ Брясовъ въ Моденъ,
близо друма при горъ зеленъ,
една лежи прѣкрасна градина,
между зелены брѣгове трима;
Украшена съ зелены горы
и съ владенцы отъ студены воды,

Важни и любопытни работи.

Получаваме писмо отъ Трепизонтъ, казува Пресъ д' Оріанъ. кое-то ны сообщава работи много важни и любопытни. Осмиздесать Турски ладіи уловиха ся отъ Русси-те, и тин като ги водѣха отъ Суцакъ кадъ Керчь, четъринадесать отъ тѣхъ сполучиха да ся отдѣлягъ и на Трепизонтъ да отидатъ.

Ето какъ писмо-то до Пресъ д' Оріанъ излага работи-те:

Трепизонтъ, 18/30 Ноемвр:

Спѣша да ви сообща една много важна работа, и коя-то безъ сомнѣніе вездѣ впечатленіе ще причини.

На 6 или на 7 того, 18 Турски ладіи Сандали называемы и торговски единъ корабль отъ Трепизонско-то пристанище, намѣрваха ся въ ново-Россійскъ или Суцакъ Кале.

Тин ладіи както и корабль-атъ испратили ся бѣха отъ нашего града со стоки, за да ги мѣнятъ со жита и ячмькъ. Въ това време случава ся Русскій Генераль Филипсонъ да дойде съ 4,500 души войски во Суджакъ Кале.

Внезапно-то пришествіе на Русски-те войски причини смущеніе въ градъ-атъ; и ако да не можеме да кажиме че грабительство стана, много обаче стока, коя-то отъ Трепизонтъ бѣ дошла, загуби ся.

Турцы-те обвиняватъ Русси-те за тая кражба и искать соразмѣрно да имъ ся заплати. А Русси-те хвѣргатъ грѣшка-та на Черкези-те. Можеме обаче да кажиме че Черкези-те примѣръ са дали на това грабительство и че Русси-те са ги послѣдовали. Загубената стока учѣнява за ся три милиона грошове.

коя всякой пѣтникъ тамъ привлача
за да глѣда къмъ-то ней навлача.
По брѣгове пастырскы колибы
изъ далеко всякой тамъ ги види.
Кат' отъ тамъ минаваше Форнози;
съсь съпруга у кола ся вози;
Изъ Французско назадъ у Италия,
къмъ двора свой и при свой фамилин;
пѣтующе кола имъ ся страшать,
башъ при исты колибы ся свращать
а вече слънце-то у ноцъ захожда,
тымъ Господамъ честь та ги завожда,
та при тѣзы колибы притѣрчвать,
тази вечеръ за да не прѣнушувать.
Тукъ еднъ пастыркъ углѣдахъ,
АДЕЛАЙДА АЛПИСКА ъз звяхъ,
коя стадо-то ся тукъ гонеше,
къмъ исты колибы тя клонеше.
Ходѣ-тъ и красно-то лице нейно,
тымъ Господамъ бѣше удивленно.
Побързахъ добръ да ъз видать,
и кат' съ кола-та поблизо стигать,
тогда нѣкой небесный гласъ чухъ,
кой съсь милихъ сладкъ нѣсь думъ,
и кой съ воплы печалны стевяше
сва долиникъ да тѣжи чиняше:

Но има и друго нещо: Генераль Филипсонъ обѣщаль ся бѣ да забрани ладіи-те, и за това прати на всяка ладія по единъ воинъ, и на другій день, на 7 или на 8, тури въ тѣхъ толко воини по колко-то у всяка ладія чело-вѣцы имаше. Послѣ испраца ги на Анапа за да наредять Тескерета-та си и отъ тамъ да отидатъ на Керчь, гдѣ-то Губернаторъ-атъ като приглѣда тескерета-та имъ ще вземе ед-но рѣшеніе за тѣхъ какво треба да правять.

Въ Анапа Русски единъ Капитаненъ опредѣли ся да види малка-та тая флотица и на Керчь да ги заведе.

Казувать че Маринари-те на тья ладіи злѣ ся были употребили въ Анапа и че 48 часа въ темница ги держали.

На конецъ трѣгнаха за Керчь; но или за лошево-то вреле, или зашто-то защитители-те на ладіи-те бѣха ся надумали да не отивать на Керчь, като трѣгнаха отъ Анапа дойдоха на Трепизонтъ.

И Вонистину, презъ послѣдна-та седмица, 14 отъ тья ладіи стигнаха въ Трепизонтъ съ 90 русски воини и едного Капитанина.

Вообще, Русски-те воини склониха ся за ново-то това путешествіе и мнозина отъ тѣхъ съ удивленіе видѣха себе въ Трепизонтъ, като мыслиха че за Керчь отхождаха. Чудять ся тукъ много защо Русска-та власть не тури по единъ Русски маринарь на всяка Ладія за да я надзирава.

Русскій тукъ консуль треба и онъ да ся е сбѣркаль за дохожданіе-то на тья воини, кои-то всякъ день повече му дохождатъ.

Турцы-те ся лютягъ противъ Русси-те, и освенъ това уврадени-те стоки въ Суджакъ-Кале искать да имъ ся заплатѣтъ. Они казуватъ че тескерета-та твердѣ добръ были на-

„ Какъ слънце-то свѣти ясно,
„ клони къмъ западъ и ноцъ;
„ день-атъ какъ прѣмина красно
„ и доходи вече ноцъ ! ?
„ Мой-та душа ще с' обнови
„ Очи ти ми не текжтъ;
„ катъ ми ся тѣло зарови
„ тѣжны дни ми протекжтъ !
„ въ е мене пѣтъ далечный
„ и време-то оцъ далечъ !
„ кога щѣ стигнѣ въ пѣтъ вѣчный
„ вема за туй оцъ ни рѣчь.
„ Сърдце-то ми тѣжи горко,
„ нема вече ахъ ! покой,
„ душа си стена изъ дълбоко,
„ слъзы ронж кат' порой !
„ кога немамъ онуй благо,
„ что съсь него азъ живѣхъ !
„ кат' невидямъ онуй драго,
„ что за него неопнѣхъ !
„ бѣлый той свѣтъ зашто ми е
„ и свѣтска-та красота
„ кога въ черна землѣ гніе
„ сичка милъ доброта ! “
Кат' испѣ пастырка тази пѣснь,
пойде тѣжно къмъ страна-та дѣсна.
Отиде съ овцы-ты понадолъ,

436

редъ, защото Русскій Консулъ бълъ подписа тескерета-та и патенти-те на Ладн-те и корабль-атъ за Суджакъ-Кале. Вѣрно е че тойзи Консулъ, като е мислилъ че правителство-то му е взело пакъ того града, подписа е вси-те тескерета и вси-те патенти, кои-то ся управляваха за Суджакъ-Кале.

Ето гдѣ е работа-та, не ся простирамъ повече, защото параходъ-атъ тръгнува.

—0—

Депеша отъ Лондонъ извѣстятъ че по слѣдствию на едно рѣшеніе отъ Бригадско-то правителство, флота-та, ког-то Адмиралъ Понсонъ води, нема да получи друга сила, и така корабль-те кои-то на нея да ся соединятъ щеха да отидатъ, взеха заповѣды да не тръгнуватъ.

Мислятъ че нови-те въ Парижъ конференцій ще ся отворятъ и поченатъ кадѣ средѣ Декемврія.

—0—

ПЕРСИЯ.

Писма-та отъ Тегеранъ. 27 Октоврїя подтвердятъ превземаніе-то на Хератъ-атъ отъ Персіецы-те, и извѣстятъ че, понеже вистый день ког-то дойде тоза извѣстіе случи ся да умрѣ наследникъ-атъ Персіенскаго престола, на 6 годишна своя возрастъ, народни-те веселія, кои-то за тая побѣда бѣха ся заповѣдали, и кои-то седмъ дни щеха да держатъ, воспрѣли са были.

Исти-те писма подтвердятъ че и Англія обявила война противъ Персія, и че Англіиска-та до нынѣ въ Тегеранъ пребивающа канцеларія са вдигнала и тръгнала.

По слѣдствию на това отшествіе, Англіиски-те подданицы (судити) минаха подъ защита на Османско-то посолство.

Научаваме ся въ исто-то време че Персіиско-то правителство издало едно расглашеніе съ кое-то отговаря на Англіиско-то правителство и обявява на нароудъ-атъ че пріема бой-атъ.

Персіиски-те надѣятъ ся на глава да излезятъ защото иматъ надѣжда на Г-на Бюхлера, Французина, кой-то опредѣли са инжинирски Генералъ, защото ся показа много достойнъ въ обсада-та противъ Хератъ. Но тойзи чиновникъ знае отъ друга страна че не ще има подѣ команда-та си Французски войски, и за това надѣждно е че Французско-то правителство да посредничествува щото да прикані Персія да даде удовлетвореніе на Англія, и то съ намѣреніе щото да ся освободи

отъ едно вліяніе, кое-то може да положи Персія въ едно увлеченіе повредително толко на нея колко-то и на Англія. Като Персія получи повече независимостъ, Франция и Англія ще покажатъ че нихно-то союзничество е искрено.

Въ Хиразъ научили ся были че седмъ Англіиски корабль влезли въ Персіиски заливъ и привезли Острови-те Ормузь и Харакъ.

Русски войски собирать ся кадѣ рѣка Арраксъ, и по слѣдствию на нихно-то тамо собрание, жетва-та ако и да была много добра, въ області-те Арбеджански, пшеница-та обаче, ког-то была на цѣна 2 обакновени Тохена (Персіиски монети) вдигнала ся на 7.

Пишатъ отъ Петербургъ. 3 Ноемврія: до Журналъ де Константинополъ:

“Ако и да ви бѣхъ писалъ преди нѣколко време че Генералъ Хрулевъ, командантъ на Русско-то военно тѣло, кое-то стои по предѣли-те Турскъ-Черкезски, бѣ взелъ заповѣды да бди добръ на предѣли-те, (сивори-те) не ся заключаватъ обаче отъ това че Россія ще ся намѣри съ дѣятелностъ на бой-атъ между Англія и Персія. Генералъ Хрулево-то военно тѣло не е освенъ малко едно тѣло, опредѣлено да наблюдава, и многожды ви самъ писалъ че Кавкаски-те войски, кои-то бѣха подѣ Генералъ Мурашевъ команда, отдавна оше въ зимни-те свои жилища ся теглиха.

“Императоръ-атъ чрезъ указъ заповѣда че Бѣжанцы-те отъ чужди войски и роби-те Турцы, кои-то въ бой-атъ ся уловиха, и кои-то пожелаха да ся крестятъ на православна-та вѣра, нематъ дозволеніе въ Россія да останатъ освенъ ако станатъ Русски подданицы, и така оныя, кои-то ще ся закалѣтъ да са вѣривъ, ще получатъ по единъ билетъ за да пребиваватъ една година, и въ това растояние принудени са да намѣрятъ средство за да живѣятъ.

“Оныя Турцы, кои-то ся крестятъ, бѣженцы или роби, за венчїй свой животъ не щеть дава наказоваго вида отъ данокъ, и въ растояние на десять години нема на бой да отиватъ. Ако ся пишатъ Еснавски тефтери или селски, кои-то принадлежатъ на корона-та, ще имъ ся дадеъ и пары за да правятъ художество-то си, и половина-та отъ тая сума ще имъ ся дава абіе като ся крестятъ. Они можатъ во вонска-та да ся пишатъ за 25 години само. Оныя, кои-то не щеть да станатъ Русски подданицы, ще ся пратятъ кадѣ Русскі-те предѣли, и вонна-те роби, Турцы, ще

ся пратятъ въ Одесса и послѣ въ Турція. “Россія изново камъ Кавкаски-те дѣла обрѣца, дѣла кои-то по неволѣ бѣха ся оселили назатъ въ послѣдний-атъ бой.

Кавкаска-та вонска получава всякъ по голѣми помощи, и намѣреніе-то е да очатъ тия вонски на трудъ-атъ и воинство.

Слѣдующе то писмо совсѣмъ противно то говори отъ що показува горно-то писма за поведеніе-то на Россія кадѣ Турскі-Кавкаски-те предѣли:

Петербургъ, 3 Ноемврія

Главный-атъ Командантъ на Кавкаски-те области, Князь Барятински, извѣрява въ едно изложеніе, кое-то оны пратилъ въ военна Канцеларія Императора Александра, добро вооружено состояніе въ кое-то ся находятъ крѣпости-те и заведенія-та по край Каспійско-то море. Разни военни принаси испратиха ся оны нѣколко мѣсяци напредъ отъ Астраханъ и Дербентъ по Волга и преугромни-те тия принаси, можатъ ся употреби въ нуждно время отъ военно-то тѣло, кое-то вѣруватъ да остана да помогатъ Персіиски-атъ Шахъ, намятатъ союзникъ, ако ся случи мѣсто-то му отъ Англіиска вонска да ся нападне.

“Россія, както и да ся случи, всегда на това ще е по далечни-те тия мѣста. Познате че Генералъ Хрулевъ единъ отъ най добри-те и неустрашими-те Севастополски защитицы, найманова ся отъ Императора Командантъ на военно-то тѣло, кое-то стои на Бака Ериванъ, близо при Персіиски-те предѣли. Мнозина въ Петербургъ вѣруватъ че храбро-тойзи Генералъ, може да е отишалъ кадѣ Хератъ со венчїко-то свое военно тѣло, пратилъ Англіиски-те да стигнатъ тамо и на битва да ся наредятъ, защото тия на скоро на сухъ ще излезатъ кадѣ Асюширъ.

“Между тѣмъ всякъ день тукъ повсѣ вѣруватъ, че ако Англіиско-то Правителство на истина исполни военный-атъ свой планъ приключенія-та ще ны принудатъ да посредствуваме со вси-те средства кои-то на руцѣ-те си имаме; и мы имаме вездѣ по Азіатски-те оныя мѣста мнозина наши дѣятели Генерали. Но во всякъ случай, не щемъ можемъ да воспрѣмъ Англіиски-те да не излезатъ на голѣми-те два острова, кои-то са въ Персіиски-атъ заливъ, нито да ты воспрѣме да ся не соединятъ въ градъ-атъ Абуширъ. Они ще присоединятъ, того града на Индіиски-те свои притежанія, съ истый начинъ и съ исти-те претворенія съ кои-то сполучиха да присоединятъ и градъ Адѣнъ надѣ Червено-то море.

по зелено-то цвѣтуще нолѣ,
Тин Господа вѣрно е' зачюдихъ,
что да правать вече незнаихъ,
отъ видъ нейнай благородный стасъ
и умилный жалостивый гласъ!
Побѣрзаха пастыркъ да стигнать
и при най ближїхъ колибъ достигать,
въ колко с' удивиха ужасно,
като видѣха лице въ ней прекрасно.
въ селско облѣкло и въ простотѣ
обдареннѣ съ небѣснѣ красотѣ!
башъ катъ ся она отъ пѣть отбѣ,
и на тѣхъ ся съ почестъ поклони,
тогда Фанрози рече:
“дѣте мое добръ ми ти вечеръ!
“не былъ могла да посочишь намъ
“гдѣ бы прѣношували мы тамъ.
“Мы сме доверко отъ далечъ пѣтници,
“и у този пѣть за тазъ ноцъ нуждици.
“Кола-та ни са тука строщила,
“предя-та ошъ на двѣ ся пребѣла.”

—0—

“Съжаленъ то ма за васъ мори
“пастырка-та малко проговори,
и отъ срани ся малко зарумени,
Спусти очи прѣдъ себе погладъ,
“тука тѣ све пастырки колебы,
“безъ никаквы потреби уредбы.

“слабо ще бждѣте удворени,
“а послабо оше угощени!
—0—
“И ты неживѣшь ли въ тѣхъ охотно,
“на зачто бы было намъ несгодно?
“една ноцъ салтъ “туй рече Маркеза
благородна Господжъ на Форнеза:
“Азъ съм на туй Господа родена
“и на този животъ отрѣдена,
“не вѣрувамъ, нитъ е туй възможно
“за таквы чувства да е туй можно,
“подѣ таково облѣкло овчарско,
“съ такъвъ животъ, съ яденѣ простачко
“и у тазъ пустынкъ съкривенны
“и така лице-то да ти вѣхни!
“ты не си родена да туй страдашь
“и у таково несчастіе падашь!
“Счастіе намъ тогда зло поставя,
“и невѣрно на вѣкъ, остана,
“като намъ земе наше слуй благо;
“что е было и наше-то сърдце драго.
“что намъ е най сладко на свѣтъ,
“у живота и цѣлїй вѣкъ.
Отъ простъ родъ не си ты джерко съ време,
“а си отъ нѣкой Господско племе,
“но кажи ми какво ти е име,
“и какво та выкатъ ошъ прѣиме.”
“Мое-то е АДЕЛАЙДА име,

“ошъ незнамъ какъ ми е прѣиме.”
“О! любезно сладко сърдце мое
“сва своиства и качество твое,
“издавать тѣ отъ каква си рода,
“отъ какво колѣво и породжъ.
“Молимъ ты съсь клѣтвж на свѣтъ бѣлий,
“каквы сж ты бѣды тукъ довели?
“та да додишь пастырка ты тука
“въ таквазъ нищѣгж и таквазъ мужъ.
“Что е съ мене, туй ми сърдце знае,
“никой да с' не чюди и да с' мае,
“много срѣдства мжквыи-тѣ нолѣ има,
“съ кои-то ся всегда помощь знама.
“а женскыи-тѣ въ туй ся состоава
“службж-тѣ си све испълнява;
“подѣ заповѣдъ добрымъ Господаромъ
“обдареннї божественномъ даромъ,
“на кои-то ще сте тазъ ноцъ госта,
“и ще го варите съсь тѣхъ доста.
“ваи' то сърдце ще да ся услади
“и съсь задоволенство ще с' награди
“отъ тѣхно-со живѣніе, честно
“владанѣ съ съружество небѣсно.”
Прѣдадени въ того разговора,
достигнахъ въ колибъ и двора:
пастырка ся съ овцы-ты отдѣли
и отвори на обора дверы,
пакъ преброй на рѣдъ на рѣдъ овцы-ты
и затѣмъ на рѣдъ грѣнцы ты,
(Слѣдува)

Прочитаемъ въ Евидендансъ Белжъ слѣдующее-то писмо пратено нему отъ Петербурга на 29 Октоврія:

„Правительство-то зановѣда да устроятъ три линейни фрегати въ Николаевско-то пристанище и да са готови за идуща-та година.

„Колонель Аркасъ, строитель-атъ на мореплаваната компания, дойде отъ Одесса гдѣ то оиъ бѣ взелъ вси-те нужди мѣрки за да останови финаціални-те, торговски-те и морски-те приходи на тая компания въ Черно море. Скоро убо са надѣятъ тая компания дѣла ти си да почени.

„Сто и шестнадесять и осмь баталіони отъ дѣйствующа-та воиска, получиха Святи Георгиеви-те баирацы съ надписъ „За защищеніе-то на Севастополь въ лѣто 1854 и 1855“ Отъ тукъ можиме да разсудиме колко голѣло количество е содействовало на това защищеніе.

„Новый главный Кавкаскій Командантъ, Князь Баріятински, стигна на 7 Октоврія въ Астраханъ, гдѣ-то съ голѣмо восхищеніе ся посрещна, и особно отъ Маринари-те, кои-то са биха на Севастополь, и кои-то служатъ у вѣста-та въ Каспійско-то море, коя-то доволно добръ ся умножи. Като ся позапръ нѣколко дни въ Астраханъ, Князь Баріятински, качи ся на параходъ и отиде въ Петровская, коя-то е малка една крѣпость лежача на северъ на Тарки, и отъ тамо щеше да тръгне за да отиде въ Тифлисъ. Путь-атъ, кого-то направи презъ Восточна страна на Кавкасъ и край Дагаганъ доказува още повече онова що ся думаше че е взелъ рѣшеніе да ся бие съ независими-те горцы, живущи по тая мѣста. Забѣжаватъ между тѣмъ че Князь-атъ внималъ шото да не срещне, съ тойзи начинъ, предшественника своего, кой-то ся вжрналъ презъ Ставрополь.“

Въ по предный нашъ ластъ спомѣнали бѣхмѣ че слухъ бѣ ся раздалъ че Князь Воронцовъ ся е поминалъ, и сега послучихмѣ нима писма отъ Одесса, кои-то ны извѣстятъ че Фельд Маршалъ Воронцовъ умрѣлъ и че въ суббота 10 Ноемрія погребали го съ торжество голѣмо въ Соборъ-атъ. А Англійскій вѣстникъ Глобъ казува слѣдующее-то веру того предмета:

„Михаилъ Воронцовъ бѣ сынъ графъ Симона Воронцова, и родилъ ся бѣ въ Петербургъ на 17 мая 1782; тава убо оиъ ся скончалъ на 74 години на возрастъ-та си. Често си бѣ говорило че оиъ въ Англія ся е былъ рожденъ; Види ся обаче че неговый отецъ ся бѣ определялъ посланикъ при того Двора на много време послѣ рожденіе-то му.

„Когда-то Императоръ Павелъ согласовъ съ Наполеона, яви ся противъ насъ, Графъ Воронцово-то посланіе естественно ся приключна; оиъ обаче слѣдова да живѣе въ Лондонѣ до смѣртъ-та си, коя-то ся случи на 1833. Така Михаилъ, сынъ неговъ воспыта ся въ Англія, и Графова-та дщеря, сестра Михаилова, умени ся за Дуксъ Памбрукъ.

Михаилъ Воронцовъ влезе въ Кавкаската воиска като бѣше още на возрастъ 19 годишанъ и многожды ходи та ся би съ Наполеона на 1812 до 1814. Оиъ бѣ посланикъ въ Екс-Ламанель. На 1823 наименова ся ново-російскій Губернаторъ, и имаше тая служба даже до послѣдній-атъ бой. Оиъ бѣ въ война-та противъ Турція на 1828, и командоваше я по-слѣ като Князь Мевшиковъ ся рани на Варна.

На 1845, испрати ся противъ Черкези-те, и ако храбри-те тая горцы да му ся упрѣха, оиъ привзе Дарго, една отъ Шамилови-те крѣпости, въ Кавкасъ, и награди ся за това съ Титла-та Князь. Гражданско-то Князя Воронцово управление достойно е за голѣми хвалби. Въ бой-атъ на 1854, самоволно даде си оставна-та и оттегли ся въ спокойствіе.“

Въ прежний единъ нашъ ластъ вѣстали

бѣхмѣ за Болградъ една статія, коя-то бѣхмѣ вдигнали отъ Французскій Вѣстникъ Патри, а слѣдующа-та статія взема ся отъ единъ календаръ Новая Россія называемъ и издаденъ на 1854 отъ Одесскій Лицей:

„Болградъ е Бесарабска область, Исмаилска колониална окръжностъ, Кагулска кааза, е градъ Болгарски, много добръ устроены надъ рѣка-та Ялпучъ, сѣдалище на Администратія-та на задъ Дунавски-те колонии. Оиъ съдържава 8,305 души и отъ два-та пола, има 1037 дома, отъ кои-то повече-то са каменни; има двѣ селски училища, едно мужско и едно дѣвическо; има прекрасна Церква на гробища-та (гдѣ-то лѣжи Генералъ И. Н. Инцовъ, кой-то бѣ опредѣленъ да насели задъ Дунавски-те пришельцы.) Има въ тойзи градъ и 15 житни маази, отъ кои-то двѣ-те са на община-та, а други-те 13 принадлежатъ на частни лица; — Има общо едно училище, обща една градина, 675 частни градини, 15 фабрики за свѣщи, 2 за сапунъ, 3 за тули, 2 за керамида, 7 за гарнета, една гостилница, 42 дюкена, 2 общи пиавы; 22,765 десятины имѣнаца всяка по 24000 четверуголни мѣрки земля принадлежатъ на оличина-та. Въ Исмаилскій-атъ путь има единъ памятникъ возвышенъ отъ одного пришельца на мѣсто-то гдѣ-то бѣше Шатра-та Его Величества Императора когда-то сгража-та негова тамо стоеше на 1828.“

Высока-та Порто обнародова и извѣстива на Капиталисти-те че иска единъ желѣзень путь да ся прави, кой-то да захваца отъ Варна, да минува презъ Шуменъ и да отхожда на Русчукъ защото тойзи путь ще скраси растояніе-то отъ Цареградъ и Віена до сто-тина часа, и ще вдигни вси-те трудности, кои-то ся случаватъ по плаваніе-то на Дунава. Предлагають ся разни условія на оная компания, коя-то иска да предприеме устроене-то на това дѣло, даватъ ѣ ся 99 години време да ся наслаждава отъ доходи-те того путя, но коя-то отъ компания-те предложи че ся склонява да има путь-атъ, за по-малко години ней ще ся отступи право-то.

Извѣстятъ че новы-те Конференціи ще поченатъ въ Парижъ, на 14 Декемрія, и че Контъ Валевски, Министръ иностранныхъ дѣлъ ще е предсѣдатель.

Телеграфическа една денеша, отъ Неаполь, коя-то стигна тукъ на 29 ноемрія на 3 часа послѣ пладѣй, извѣстятъ че едно покушеніе станало въ Неаполь за да убиятъ Краль Фердинанда.

Негово Величество удари ся съ Баюнета отъ одного война долу на страна-та като излизалъ отъ церква.

Рана-та е зла и можеше още по-зла да быде, ако единъ отъ Крадевски-те Адютанты, кой-то бѣше при него, не бѣ припремилъ ударъ-атъ со сабля-та си.

Преговори-те, коя-то презъ тли дни ставаха между Лордъ де Редклифа, Англійскаго посланика и Ферукъ Хама, Персійскаго полномощнаго посланика при Императора Наполеона, быдоха весьма дѣлеливи.

Отшествіе-то на Фарукъ Хама за Франція подвердава ся.

Писма-та отъ Багдадъ, содержащи любопытни извѣстія за дѣла-та въ Персійскій-атъ заливъ, и ето ги въ кратцѣ.

„Въ тойзи градъ никое извѣстіе немали че Англійцы-те поченали неприятельски-те свои дѣлїя съ Персійцы-те.

Чиновници отъ Англійско-то комисаріята намѣрвали са ся на Басора.

Г-нъ Мюрей, Англійскій въ Персія посланикъ, намѣрвалъ ся още близъ Багдадъ

съ-нѣколцина отъ посолство-то си.

— 0 —

Россія собира многочисленни воиски кадѣ краица-та на Каспійско-то море, и кадѣ предѣли-те на Персія. Мыслять въ Петербургъ че тая подготовка не са странни на приключенія-та на коя-то Персія е сега зрѣлище-то.

Писмо отъ Петербургъ, отъ 7 ноемрія, извѣстятъ че Къбржзи Мехметъ Паша чрезъ вѣтайскій Портинъ посланикъ, дцель былъ да излезе предъ Императора Александра на особенъ разговоръ.

Простъ единъ чиновникъ, Серверъ Ефенди, ще остани да представлява Султаново-то правительство, докль наконецъ посланикъ ся опредѣли.

Писма отъ Тарсу извѣстятъ че Кюрдски-те племена отъ Марански-те гори, бывши отъ много години, непобѣдими, слезли долу на поляна-та, да грабятъ и опустушавать. Но Тарсускій управитель, Мюнибъ паша случата да ги забиколи съ воиски-те си, кои-то оиъ бѣ наредилъ по краица-та на рѣка-та Гюк-су. Не побѣдими-те тая племена като ся удариха и биха отъ Персий-те воиски, останаха надвити и така попросиха милость отъ Губернатора и покорила ся.

— 0 —

Писать отъ Варна, 24 Ноемрія:

Отъ единъ мѣсяць и насамъ много де-белъ сѣгъ падна, путница-та ся запрѣха и пшеница никакъ не може да слезе; и ако земля-та не замръзне торговство-то може да пострадае и най паче оныя, кои-то са ся заловили со пшеница-та, и не я намѣрватъ,

Тукъ маази-те немають много пшеница и торговцы-те, кои-то имать, держатъ я на цѣна. Така продава ся Варненско кило:

Мека пшеница отъ гр:	135 до 146
Корава	150 — 160
Ячмнкъ	55 — —

Въ Бургасъ пшеница-та падна малко, защото дойде презъ минала-та седмица; и така Бургаско-то кило продава ся:

Мека пшеница отъ гр:	76 до 80.
Корава	83 до 85.
Ячмнкъ	30 до 31.
Ржжъ	50 до 51.

ВЪЛГАРСКИ ИЗВѢСТІЯ.

Бски Заара, 21 Ноем. 856.

Оный день, 17, ноем. въ Схбота быде день печаленъ за нея, защото землостивата смъртъ грабна отъ помежду ны чрезъ ударъ на Аполексія-та, съ много добрини украсенна ны соотечественникъ Г-на Х. Илія Х. Николова. — Той ако и да бѣше въ зрѣла возрастъ на 75 години, но негово то лишеніе причини ны голѣма скръбъ, защото благодарїя-та му ся простираха общо камъ вѣнчаль-те. Въ доказательство на добро-то и мудро-се му поведеіе, той е былъ съ време и Школенъ Интропъ, и народны Чорбаджіа, и наконецъ престаи ся като бѣше единъ членъ отъ община-та ны. — Погребеніе-то му стана въ истия день торжественно, и съ подобающи-те религиозны обряды, при коя-то ся изрече и слово похвално, сочинено отъ глав. учитель Г-на Т. П. Шинкова. Негова-та добродѣтель позна-га е още и отъ това: Слѣдъ смъртъ-та му намѣри сѣ саморучно-то му завѣщаніе, съ кое-то като располага имѣніе-то си редовно и праведно камъ наследничы-те си, завѣщана и на С. Димитріевска-та Дѣвическа Школа 15,000. гр. отъ ляхва-та, и на кои-то да ся задържи учителька-та. Но жално че иънаме достойна учителька. Достохвально вѣстїища и Богоугодно дѣло!

Той е ижрви въ градъ-а ны кой-то е оставилъ завѣщаніе подиръ смъртъ-та си, и

кой-то пожертвова такова количество на училища та ны. — Дано прочее стани прибръ и на други-те ны сограждани, и да подражгъ доары те неговы дѣла, кои-то ще останятъ за споменъ на приснопамятнага тойзи мѣжъ.

Вѣчна му память, и блаженно му упокоеніе! При тѣхъ печалны извѣстія спѣшиме по должности да похвалиме и сегашна-та ревностъ камъ просвѣщеніе-то на нашія соотечественникъ Г-на Тача Х. Георгіевъ. Той като видѣ недостатка и необходима-га нужда на главна-та ны Школа, коя-то да ся лишавать юноши-те отъ преподаваніе-то на Турскія языкъ, самовольно рѣши ся да предприеме тая должность, и да предава три пѣтя въ недѣля-та реченныя языкъ, кого-то бѣше изучилъ въ предны-те години, и по-похвално-то е още, че ся обѣща да го предава даромъ. Это истинный патриотъ! Негово-то предриятіе превосхожда всяка похвала, негова-та любовь камъ отечество-то е неисказана, и полза-та е камъ ученицы-те неуцѣненна, защото на новоначалны-те ученицы расказва по матерныя языкъ, и ако бѣше многоязычны учитель на тойзи предметъ, колко затрудненія щѣха да срѣщатъ ученицы-те като учителя имъ не познава тѣхныя языкъ, и оны негова! но сега надѣяме ся за добры успѣхи. Наши-те за просвѣщеніе-то нужди при окружающыте ны обстоятелства сѣ много, и тогасъ ще улучиме намѣреніе-то си, когато секи затече да содѣйствова и спомага кой съ какво-то може, какъ-то имаме за примѣръ достохвалнага тойзи нашъ соотечественникъ, кому-то честно-то име ще напише при имена-та на добродѣтели-те мѣжъ камъ отечество-то.

Община Ески-Заарска.

РАЗНИ НОВИНИ

— По Царска заповѣдь отъ 26 того:

Изи Ефенди, прежній получитель финансово-го совѣта, наименова ся Ефкавски муханджия, и произведе ся въ тойзи случай на чиновнически чинъ второго реда первого класса;

Рауфъ Бей, директоръ на взаимноискалище-го Великаго Везира, наименова ся Капу Бехая Едирненскаго Губернатора, и произведе ся на чиновнически чинъ первого реда второго класса;

Маадюидъ Ефенди, наименова ся директоръ на Ефкавско-то взаимно писалище съ титла Мектубчи.

По Царска заповѣдь отъ 27 того:

Риза Ефенди, членъ Державнаго совѣта, наименова ся предсѣдатель финансово-го совѣта, на мѣсто Кяни паша, наименованага ся Кипрски Губернаторъ;

Тефикъ Бей, Бююкъ тескереджи на Высока-та Порта, наименова ся предсѣдатель Полиційскаго совѣта.

Ата Бей, Кючюкъ тескереджи, наименова ся Бхюкъ Тескереджи;

Рифаатъ Бей, наименова ся Кючюкъ тескереджи.

— Въ миналыи четверговъ, Ферукъ Ханъ Персійскій посланникъ ходи на Высока-та Порта и има долагъ разговоръ съ великаго Везира.

Ферукъ Ханъ, чрезвычайный Персійскій посланникъ, испрати на Тегеранъ чрезъ Трапизонтъ одного Татара (скороходца) въ пондѣльникъ съ Депенца до правителство-то си.

Споредъ писма-та, кои-то получи отъ Тегеранъ, Ферукъ Ханъ, не ще ся забави да тржгне за Франція.

— Пишатъ отъ Едирне, че путешественники-те, кои-то отъ Русчукъ до Едирне доходятъ, много похвалявали спокойствіе-то, кое-то по путица-та владѣе. Путешественники-те можатъ да ходятъ по работа-та си съ дисаки полни со злато, и вѣрни можатъ да са че никой нигдѣ нема да ги докочи.

— Отъ исто-го мѣста пишатъ че околни те градни, като сега празни отъ Хазанин-те

си останаха, ходили нѣкой злонавраи чело-вѣцы со жени и правили голѣмъ безчестіи. Ако градниари те дерзватъ да имъ кажатъ нешто, тѣ ги биятъ и заглашавали ги да имъ изгорятъ Домове-те въ традици те, и така принуждаватъ ся да малчатъ. Все това предъ очите на забити-те ся миновало, но и тѣхъ понеже наедно со злонавраи-те оныя чело-вѣцы са согласни, малчатъ и оставатъ разни безчестія да ся случаватъ.

— Въ Недѣля вечерь-та пожаръ избухна въ Цареградъ на Кум-Канія и изгорѣха, казуватъ до дѣста къщи.

— Салихъ Бей, сынъ Великаго Везира, тржгна въ четверговъ за Марсилія съ Французскій-атъ пароходъ. Онъ носи писма до Отоманскій-атъ въ Парижъ посланникъ, отъносящи ся на новый-атъ конгресъ, кой-то ще ся отвори въ Парижъ.

— Презъ послѣдны-те тѣхъ дни, кадѣ вечерь-та, единъ слуга отъ едно посолство на Пера, слизаше отъ улица-та По щца, и внезапно сграбчива ся отъ одного чело-вѣка и иска да му даде кесія та си. Немамъ пари отъ горѣ си, казува слуга-та, — Дай ми часовникъ-атъ си. — Немамъ часовникъ, и понеже го бѣше страхъ да не бы негови-те тѣхъ отрицателии отговори принудятъ злодѣйца да му направи нешто зло, ето казува, слуга-та, само-то нешто, кое-то отгоря си имамъ и изважда отъ персть-атъ си перстена и дава му го. Злодѣйцъ-атъ взема го, и гледа со на фенерь-атъ кого-то слуга-та держеше; но като видѣ че камень-атъ не бѣше отъ голѣма цѣна, за каковы мѣ мыслишь ты мене иззыка оны, и като му го хвѣрили на лице-то, скоро скоро побѣгна.

— Много смѣшна една кражба са случи презъ тѣхъ дни на Першембе базаръ. Единъ Арменикъ бѣ запалилъ мангалъ-атъ си и турилъ го бѣше предъ дюкенъ-атъ си за да ся распали. Послѣ малко време вижда че мангалъ-атъ нема, тѣча на дѣсно на лѣво, пыта сосѣди-те си, не памѣрва го. Най послѣ отхожда малко по-надалечъ въ единъ базаръ, и тамо сорѣва мангалъ-атъ си, така запаленъ, да ся продава. Мангалъ-атъ бѣше бакжривъ.

ТОРГОВСТВО

Текуща цѣна на стоки-те въ Цареградъ 1-й Декмв.

Table with market prices for various goods like coffee, sugar, and oil. Columns include item name, quality, and price in Gr.

Table with market prices for commodities like sugar, flour, and oil. Columns include item name and price.

Цѣна-та на пары-те въ Цареградъ

Table with exchange rates for various currencies like gold, francs, and lira.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Съ мысль, че исполнявамъ единъ должностъ, ако да принесъ и азъ на Българска книжницѣ единъ малкъкъ приносъ, прѣзъ едно прѣдстояніе, наумихъ да дамъ ся печати една книга подъ име "КОФУЦИЙ ИЛИ ПРАВИЛА ЗА ОЩЕСТВЕННЫЙ ЖИВОТЪ" книга най-напрѣдъ печатана на Англицкыи языкъ, послѣ на всѣхъхъ почты Европейскыи языкы, а сега прѣвъ пѣтъ прѣведена на Българскій языкъ отъ Г-на I. Груева.

Самый изборъ на такавъ единъ полезнъ книжъ, кой-то заключава въ себе наставленія и поученія за нравственность и за добротеленъ животъ, отъ другъ странъ, смѣкъ кажкъ, добрый и чистый й преводъ на Българскій языкъ, подаватъ ми дерзостъ да кавамъ, че усрѣдно щягъ ижъ поимжтъ вси любивыи любочитатели и учителя, кои-то, бы, можтъ ижъ въве и употреби въ училища-

Въ такавъ единъ увѣренность наивамъ да ижъ напечатамъ, а отъ странъ на учености бивы-ты Българы надѣжъ ся да не отъбѣжъ добровольнъ-тжъ си помощь и да благоволятъ да ся поднижтъ Спомоществовати лѣ и на тая книжъ, на кой-то ся отряжда ста умѣрена цѣна: 2 Бешлика. Отъ ревностъ-тжъ и усрѣдіе-то на всѣхъхъ родолюбивыи и учителя, до кой-то ще ся испроводи то Объявленіе, ожидавамъ да ся събереть въ вѣчко Спомоществователе, почтениы-ты на на кой-то щягъ ся испратжтъ, колко-то возможно, по-скоро до Печатницѣ-тжъ на "Цареградскій Вѣстникъ", или до самого мѣсяца.

Казана-та книга най много до единъ мѣсяцъ ще ся даде да ся печати. Въ Пловдивъ, 1856, 9-вр. 7.

На Св. Филиппопольскій Архидіаконъ, Игнатъ

ХАНОВЕ ОЛЕБОВИ.

Тѣхъ ханове са единъ небесенъ цѣрь за всѣхъхъ-те, оныя дѣсти, кои-то нарушавать чело-вѣческій-атъ родъ, ка-та свѣтъ ги е употребили и показали ся чело-вѣка сила по вси-те клчматъ, за того чело-вѣкъ на света-та както и най стара-та свои възрастъ може да живее и спасеніе да дамъри. Тѣ по вси-те цѣрста си потребляватъ и лѣвари-те, най искусны-те соудитъ оны-те за да ги взематъ. Колико убо можатъ да са ползуютъ мѣста гдѣ-то лѣвари нема! съ тѣхъ вси-те слѣдуютъ болѣсти можатъ твердъ лесно да ся исцѣрятъ.

Table with medical treatments and their locations, such as 'Греска', 'Асена (ихтеніе)', 'Вѣтръ', etc.

Тѣхъ ханове нацѣрватъ въ Цареградъ при Г-на Цѣрь-отъ-отъ аръ при Г-на Долова и Белогла-